

Zpráva o šetření

ve věci výkonu kolizního opatrovnictví nezletilých Aleše, Bedřicha a Davida M.

Pan A. M. (dále také „stěžovatel“ nebo „otec“) se na mě obrátil podnětem, v němž si stěžoval na postup Městského úřadu Sušice, odboru sociálních věcí a zdravotnictví (dále také „OSPOD“), při výkonu kolizního opatrovnictví jeho nezletilých synů Aleše, nar. 2003, Bedřicha, nar. 2006, a Davida, nar. 2011 (dále také „synové“ nebo „děti“).

Stěžovatel uvedl, že sociální pracovnice Bc. Kateřina Skypalová provedla šetření v místě, kde děti žijí, až v září 2015. Sociální pracovnice byla dle stěžovatele nečinná a nesnažila se pomoci řešit spor mezi rodiči dohodou. Při soudních jednáních kladla otázky, jejichž cílem bylo očernit stěžovatele. Komunikovala téměř výlučně s matkou a jejími rodiči, nikoliv se stěžovatelem. Stěžovatel dále uvedl, že sociální pracovnice neprovedla řádný výslech dětí a soudům sdělila nepravdivé informace.

Na základě uvedeného podnětu jsem zahájila šetření Městského úřadu Sušice zaměřené na posouzení:

- zda OSPOD včas provedl šetření poměrů dětí,
- zda OSPOD hovořil s dětmi a zjišťoval jejich názor a přání,
- zda OSPOD dostatečně usiloval o zprostředkování mimosoudní dohody rodičů a doporučil využití odborné poradenské pomoci,
- dalších dílčích námitek stěžovatele týkajících se např. kladení otázek očerňujících stěžovatele, výhradní komunikace OSPOD s matkou a předávání nepravdivých informací soudu.

Nemohla jsem se zabývat postupem a rozhodováním soudů, neboť ty jsou z mojí působnosti vyloučeny.¹ Z toho důvodu se nemohu vyjádřit k námitce stěžovatele, že soud neúměrně věnuje pozornost matce a jejím svědkům.

A. Shrnutí

Po provedeném šetření jsem dospěla k těmto závěrům:

- OSPOD jako kolizní opatrovník je povinen při své činnosti vycházet z řádně zjištěného a prověřeného stavu.² Za tím účelem provádí OSPOD mimo jiné šetření v rodině,³ a to i bez výslovného požadavku soudu či třetích osob.

Soud jmenoval OSPOD kolizním opatrovníkem od května 2015. Již od dubna 2015 otec upozorňoval OSPOD na přestěhování dětí k prarodičům ze strany matky a na (z jeho

---

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

3 Ustanovení § 52 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

pohledu) problematickou péči prarodičů o děti. OSPOD provedl šetření u prarodičů až po druhém soudním jednání v září 2015.

OSPOD pochybil, když šetření v prostředí, kde děti žijí, provedl až s časovým odstupem několika měsíců po jmenování kolizním opatrovníkem na základě požadavku soudu, přičemž při dvou soudních jednáních proběhlých do této doby vystupoval bez znalosti aktuálních poměrů dětí.

Dítě má právo svobodně vyjádřit svůj názor a přání, a to i bez přítomnosti zákonného zástupce, a obdržet od OSPOD relevantní informace o záležitostech týkajících se jeho osoby.⁴

OSPOD hovořil s dětmi při šetření v domácnosti prarodičů dne 21. 9. 2015 v přítomnosti matky a babičky. Jednalo se o krátký rozhovor zejména o zájmech dětí, aniž se OSPOD pokusil zjistit názor dětí (přinejmenším tehdy 12letého Aleše). Rozhovor s Alešem a Bedřichem bez přítomnosti matky provedl OSPOD až při šetření dne 15. 2. 2016, kdy zjistil přání dětí. Při žádném z rozhovorů OSPOD děti neinformoval o probíhajícím soudním řízení.

OSPOD pochybil, když při šetření dne 21. 9. 2015 s dětmi nehovořil o samotě a nezjišťoval jejich názor. OSPOD pochybil, když děti přiměřeně jejich věku neinformoval o probíhajícím soudním řízení.

- OSPOD je povinen nabízet rodičům možnost smírného řešení úpravy poměrů dětí, i přestože již ve věci probíhá soudní řízení. OSPOD má možnost v celém průběhu soudního řízení nabízet rodičům jak možnost uzavření mimosoudní dohody o úpravě poměrů k dětem, tak možnost zprostředkování mediace a spolupráce s odborným terapeutem.⁵

OSPOD v prvopočátku (v dubnu 2015) nabídl možnost zprostředkování pomoci rodičům s uzavřením mimosoudní dohody o úpravě poměrů k dětem, což matka odmítla. Další nabídku pomoci v tomto směru v pozdější době již však OSPOD neučinil, a ani rodičům nedoporučil využití odborné poradenské pomoci.

OSPOD pochybil, když ponechal řešení věci pouze na rozhodnutí soudu a nevyvinul výraznější snahu o zprostředkování mimosoudního řešení a nedoporučil rodičům využití odborné poradenské pomoci. Nedostál tak své intervenční povinnosti.

B. Skutková zjištění

V roce 2013 soud na základě dohody rodičů rozhodl o svěřeni dětí do společné péče rodičů. V květnu 2015 podala matka soudu návrh na změnu péče a výživy, v němž navrhla svěřeni dětí do své výlučné péče. Na to záhy reagoval stěžovatel návrhem na svěřeni dětí do své výlučné péče. V srpnu 2015 stěžovatel podal soudu návrh na předběžné opatření o svěřeni dětí do své výlučné péče, který soud zamítl. V říjnu 2015 pak podal návrh

⁴ Ustanovení § 8 odst. 2, 3 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

⁵ Ustanovení § 11 odst. 1 a § 12 odst. 1 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

na předběžné opatření o úpravě styku s dětmi, jemuž soud s drobnými časovými korekcemi oproti návrhu vyhověl. V roce 2016 došlo k postupnému zklidnění situace a rodiče se na úpravě poměrů dětí dohodli. V říjnu 2016 soud rozsudkem schválil dohodu rodičů o svěřeni dětí do péče matky a styku stěžovatele s dětmi. Od této doby ani jeden z rodičů nekontaktoval OSPOD.

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Šetření poměrů dětí

Předpokladem kvalitního výkonu kolizního opatrovnictví je možnost OSPOD získávat za účelem spolehlivého zjištění skutkového stavu potřebné informace a údaje týkající se dítěte, jeho rodičů, dalších osob odpovědných za výchovu dítěte, prostředí, v němž dítě žije apod. Jedním ze způsobů, jak uvedené informace získat, je přímý, bezprostřední a osobní styk zaměstnanců OSPOD s dítětem a rodinou. Zákon proto stanoví oprávnění zaměstnanců OSPOD v souvislosti s plněním úkolů v oblasti sociálně-právní ochrany dětí **navštěvovat dítě a rodinu**, ve které žije, v obydlí a zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve škole a ve školském zařízení, v zařízení poskytovatele zdravotních služeb nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, jak rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jaké má dítě chování.⁶ Současně s tím mají rodiče povinnost takovou návštěvu umožnit, spolupracovat s OSPOD při ochraně zájmů a práv dítěte a na výzvu OSPOD se dostavovat k osobnímu jednání.⁷ Za nesplnění těchto povinností může OSPOD uložit dokonce pořádkovou pokutu.

Soud jmenoval OSPOD kolizním opatrovníkem pro řízení o změnu péče a výživy v květnu 2015. Již od dubna 2015 otec upozorňoval OSPOD na přestěhování dětí k prarodičům ze strany matky a na (z jeho pohledu) problematickou péči prarodičů o děti. OSPOD provedl šetření v prostředí, kde děti žijí, až po druhém soudním jednání v září 2015 v souvislosti s požadavkem soudu na vyhotovení zprávy o poměrech dětí. Další šetření poté provedl ve dnech 25. 11. 2015, 15. 2. 2016 a 17. 8. 2016.

Mám za to, že oprávnění navštěvovat dítě a rodinu by měl OSPOD jako soudem ustanovený kolizní opatrovník pro řízení ve věci péče soudu o nezletilé využívat s respektem k právům dotčených osob **z vlastní iniciativy bez výslovného požadavku soudu či třetích osob**, tím spíše, když otec upozorňoval na z jeho pohledu problematickou péči prarodičů o děti. Je nepřijatelné, aby OSPOD u soudu (dokonce opakovaně) vystupoval bez předchozího prošetření poměrů dětí a šetření provedl až na základě požadavku soudu na vyhotovení zprávy o poměrech dětí.

OSPOD tedy pochybil, když šetření v prostředí, kde děti žijí, provedl až s časovým odstupem několika měsíců po jmenování kolizním opatrovníkem na základě požadavku soudu, přičemž při dvou soudních jednáních proběhlých do této doby vystupoval bez znalosti aktuálních poměrů dětí.

⁶ Ustanovení § 52 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

⁷ Ustanovení § 53 odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Pro úplnost dodávám, že správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu.⁸ Z toho plyne, že návštěva by měla být **zásadně ohlášená**. Pokud by ale ohlášení návštěvy mělo ohrozit její účel, přichází v úvahu i návštěva neohlášená, zejména tam, kde lze předpokládat vyšší míru ohrožení dítěte, což nebyl tento případ. Kromě toho, návštěvu OSPOD ohlásil předem i z důvodu pracovní doby matky.

C.2 Participační práva dítěte

Úkolem OSPOD v pozici kolizního opatrovníka je pomoci soudu definovat a chránit nejlepší zájem dítěte.⁹ Ústavní soud¹⁰ konstatoval, že za předpokladu, že je dítě dostatečně rozumově a emocionálně vyspělé, je nutné **za zásadní vodítko při hledání jeho nejlepšího zájmu považovat jeho přání**.

Dítě, které je schopno formulovat své vlastní názory, má právo tyto názory svobodně vyjadřovat při projednávání všech záležitostí, které se ho dotýkají, a to i **bez přítomnosti rodičů**. Vyjádření dítěte se při projednávání všech záležitostí týkajících se jeho osoby věnuje náležitá pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti a OSPOD musí brát v úvahu přání a pocity dítěte s přihlédnutím k jeho věku a vývoji tak, aby nedošlo k ohrožení nebo narušení jeho citového a psychického vývoje. Dítě, které je schopno s ohledem na svůj věk a rozumovou vyspělost posoudit dosah a význam rozhodnutí vyplývajících ze soudního nebo správního řízení, kterého je účastníkem, nebo jde-li o jiné rozhodnutí vztahující se k jeho osobě, obdrží od OSPOD informace o všech závažných věcech týkajících se jeho osoby; o dítěti starším 12 let se má za to, že je schopno informaci přijmout, vytvořit si vlastní názor a tento sdělit.¹¹ Tato tzv. **participační práva dítěte** vycházejí z čl. 12 Úmluvy o právech dítěte¹² a čl. 6 Úmluvy o styku s dětmi.¹³ Ústavní soud v minulosti nejenže potvrdil dvanáctiletou věkovou hranici,¹⁴ ale rovněž konstatoval, že „... většina dětí je schopna se vyjádřit ke svému budoucímu výchovnému uspořádání již po dosažení věku 10 let“.¹⁵

Z uvedeného ve stručnosti vyplývá, že opatrovník (OSPOD) je povinen poskytovat dítěti, které v řízení zastupuje, přiměřeně jeho věku podstatné a pravdivé informace týkající se

8 Ustanovení § 4 odst. 3 správního řádu.

9 Dle nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 1996/12, (N 127/70 SbNU 177); dostupný na <http://nalus.usoud.cz>. Činnost OSPOD je tedy třeba hodnotit pohledem nejlepšího zájmu dítěte, tedy v rozměrech nejvyšší kategorie a nejdůležitějšího hlediska posuzování jakékoli otázky týkající se dětí. V různém kontextu a různé podobě (zájem, blaho či prospěch dítěte) tento termín užívá řada právních předpisů (čl. 3 bod 1 Úmluvy o právech dítěte, § 5 zákona o sociálně-právní ochraně dětí či občanský zákoník).

10 Nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2482/13, ze dne 26. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 3216/13, ze dne 25. 9. 2014, a sp. zn. I. ÚS 1554/14, ze dne 30. 12. 2014; dostupné na <http://nalus.usoud.cz>.

11 Ustanovení § 8 odst. 2 a 3 zákona o sociálně-právní ochraně dětí, srov. též § 867 odst. 2 občanského zákoníku.

12 Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb., o Úmluvě o právech dítěte.

13 Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 91/2005 Sb. m. s., o sjednání Úmluvy o styku s dětmi.

14 Nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1945/08, ze dne 2. 4. 2009 (N 80/53 SbNU 11); dostupný na www.nalus.usoud.cz.

15 Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2482/13, ze dne 26. 5. 2014 (N 105/73 SbNU 683); dostupný na www.nalus.usoud.cz.

řízení a zjišťovat jeho názor, který pak před soudem prezentuje. Přitom by měl dítěti odpovídajícím způsobem vysvětlit roli kolizního opatrovníka.

Hovořit s dítětem může OSPOD i bez přítomnosti rodičů, neboť přítomnost rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu u takového rozhovoru někdy může bránit ve vyjádření názoru dítěte. Individuální rozhovor sociální pracovnice s každým dítětem zvlášť a bez přítomnosti zákonných zástupců považují za **běžný způsob provádění sociální práce**, nic neobvyklého či nadstandardního, a za primární a nevhodnější nástroj, který má OSPOD k dispozici za účelem detekování jakéhokoli problému v rodině.¹⁶

OSPOD hovořil s dětmi při šetření v domácnosti dne 21. 9. 2015 v přítomnosti matky a babičky, přičemž se jednalo o krátký rozhovor především o zájmech dětí, aniž se OSPOD pokusil zjistit názor dětí (přinejmenším tehdy 12letého Aleše). Rozhovor s Alešem a Bedřichem bez přítomnosti matky provedl OSPOD až při šetření dne 15. 2. 2016, kdy zjistil přání dětí. Při žádném z rozhovorů OSPOD děti přiměřeně jejich věku neinformoval o probíhajícím soudním řízení.

OSPOD pochybil, když při šetření dne 21. 9. 2015 s dětmi nehovořil o samotě a nezjišťoval jejich názor. OSPOD pochybil, když děti přiměřeně jejich věku neinformoval o probíhajícím soudním řízení.

Pro úplnost k přání dítěte dodávám, že je sice považováno za zásadní vodítko při hledání jeho nejlepšího zájmu, současně však není možné, aby obecné soudy postoj nezletilého dítěte bez dalšího převzaly a aby své rozhodnutí založily toliko na jeho přání, a nikoliv na pečlivém a komplexním posuzování jeho zájmů.¹⁷ Ústavní soud¹⁸ uvádí, že u přání dítěte je nezbytné zkoumat zejména věk dítěte a možnost jeho manipulace ze strany některého z rodičů. Soud k přání dítěte přihlíží a ve svém rozhodnutí je musí zohlednit, nikoliv však bez dalšího plně respektovat. Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2621/10: „... Ani z čl. 12 Úmluvy o právech dítěte, stejně jako z čl. 6 Úmluvy o styku s dětmi pak nelze dovodit, že by názor dítěte, o kterém je v soudním řízení rozhodováno, i když mu má být dle čl. 6 Úmluvy o styku s dětmi přikládána náležitá váha (stejně jako jeho prokázaným přáním), byl pro soud zavazující a že by se nemohl od něj odchýlit; v opačném případě by totiž bylo jakékoliv soudní řízení nadbytečné, neboť by postačovalo, aby všechny dotčené osoby a orgány zjistily názor dítěte, a z něj pak bez dalšího vycházely (srov. obdobně usnesení sp. zn. II. ÚS 1818/07, sp. zn. III. ÚS 2150/07)...“

C.3 Zprostředkování mimosoudní dohody a odborné poradenské pomoci

Soud rozhoduje o úpravě poměrů dětí až za situace, kdy se rodiče nemohou dohodnout. Upřednostňuje se dohoda rodičů bez nutnosti intervence soudní moci, kterou lze uzavřít i kdykoliv v průběhu soudního řízení.¹⁹ V souladu s tím je OSPOD povinen v rámci své

16 Srov. také zprávu o šetření dostupnou na <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/600>.

17 Srov. také rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci C. proti Finsku ze dne 9. května 2006, č. 18249/02; dostupný na <http://hudoc.echr.coe.int>.

18 Nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2482/13, ze dne 26. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 3216/13, ze dne 25. 9. 2014, sp. zn. I. ÚS 1554/14, ze dne 30. 12. 2014; dostupné na <http://nalus.usoud.cz>.

19 Ustanovení § 906 občanského zákoníku.

sociální práce s rodinou nabízet rodičům možnost smírného řešení úpravy poměrů dětí, i přestože již ve věci probíhá soudní řízení. OSPOD má možnost v celém průběhu soudního řízení nabízet rodičům jak možnost uzavření mimosoudní dohody o úpravě poměrů k dětem, tak možnost zprostředkování mediace a spolupráce s odborným terapeutem.²⁰

Nastane-li situace, která ohrožuje řádnou výchovu a příznivý vývoj dítěte, kterou rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte nemohou nebo nejsou schopni sami řešit, je OSPOD povinen **přijmout** na ochranu dítěte a k poskytnutí pomoci rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte **potřebné opatření** sociálně-právní ochrany podle části třetí zákona o sociálně-právní ochraně dětí (tzv. **intervenční povinnost**).²¹

OSPOD v prvopočátku (duben 2015) ještě před zahájením soudního řízení stěžovateli, který se dostavil na OSPOD, nabídl možnost zprostředkování mimosoudní dohody, popř. možnost společné schůzky rodičů na OSPOD. Matka možnost společné schůzky s otcem na OSPOD odmítla. Další nabídku pomoci v tomto směru v pozdější době již OSPOD neučinil, a ani rodičům nedoporučil využití odborné poradenské pomoci, přestože sami z vlastní iniciativy nekontaktovali žádného poskytovatele odborné poradenské pomoci. OSPOD pouze matce stěžovatele v telefonickém hovoru v září 2015 nastínil možnost uzavření mimosoudní dohody rodičů prostřednictvím jejich právních zástupců (čehož otec následně využil a dne 15. 9. 2015 zaslal matce podnět k uzavření dohody). Přihlížím i k tomu, že rodiče byli v předchozím období několika let (od roku 2013) schopni se na péči o děti domlouvat, byť zahájením soudního řízení v květnu 2015 se situace mezi nimi poměrně vyhroutil.

Na tomto místě pokládám za významné zároveň upozornit, že ani OSPOD není všemocný a nelze ho činit odpovědným za výsledek,²² neboť jsou to především rodiče, kteří mají rodičovskou odpovědnost. Je však třeba, aby OSPOD využíval veškeré nástroje, které mu zákon svěruje, a také dbal na to, aby je aplikoval pokud možno zavčas. Jsem si vědoma toho, že mnohdy může být situace v rodinných vztazích pro vnější aktéry nepřehledná,

---

Srov. též Evropskou úmluvu o výkonu práv dětí, přijatou 25. ledna 1996 ve Štrasburku, vyhlášenou pod č. 54/2001 Sb. m. s, která v článku 13 vybízí k předcházení soudním řízením týkajícím se dětí, a jednoznačně v případech, kde je to namístě, preferuje uzavírání mimosoudních dohod. Typickým případem, kdy vhodnější než soudní řízení bude alternativní způsob řešení podstaty sporu, může být právě sporná otázka rodičů, v jakém rozsahu naplňovat právo dítěte na pravidelný osobní rodičovský kontakt: „S cílem předcházet sporům, řešit spory nebo předcházet soudním řízením týkajícím se dětí, smluvní strany budou podporovat zprostředkování a další způsoby řešení sporů a jejich využití za účelem dosažení dohody, v případech, kde je to namístě a které smluvní strany vymezí.“

Dále též Úmluva o styku s dětmi, sjednaná 15. května 2003 ve Štrasburku, vyhlášená pod č. 91/2005 Sb. m. s., která v článku 8, bodu 1 k dohodám o styku s dětmi stanoví: „Smluvní státy jsou povinny vhodnými prostředky povzbuzovat rodiče a další osoby mající rodinná pouta s dítětem k tomu, aby při uzavírání či pozměňování dohod upravujících styk s dítětem dodržovali zásady stanovené v člancích 4 až 7. Upřednostňují se dohody v písemné podobě.“ V článku 7 písm. b) pak uvádí, že: „Při řešení sporů ohledně styku soudní orgány přijmou veškerá vhodná opatření k tomu, aby rodiče a další osoby mající rodinná pouta s dítětem byli motivováni k uzavření smírné dohody upravující styk s dítětem, a zvláště pak aby se k tomuto použila rodinná mediace a další způsoby řešení sporů.“

20 Ustanovení § 11 odst. 1 a § 12 odst. 1 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

21 Ustanovení § 9a odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

22 Konstatoval to mimo jiné Evropský soud pro lidská práva v rozhodnutí ve věci Pedović proti České republice ze dne 18. července 2006, č. 27145/03. Z něj vyplývá, že povinnost státních orgánů přijmout opatření umožňující realizaci rodinného života není absolutní, nespočívá v povinnosti dosáhnout určitého výsledku, ale v povinnosti vyčerpat všechna opatření, která od něj bylo možné v daném případě rozumně očekávat.

zvlášť pokud jedna strana popírá tvrzení druhé, a naopak. Není však možné, aby OSPOD ponechal řešení věci pouze na rozhodnutí soudu a nevyvinul výraznější snahu o zprostředkování mimosoudního řešení a odborné poradenské pomoci.

OSPOD pochybil, když ponechal řešení věci pouze na rozhodnutí soudu a nevyvinul výraznější snahu o zprostředkování mimosoudního řešení a nedoporučil rodičům využití odborné poradenské pomoci. Nedostal tak své intervenční povinnosti.

C.4 Další dílčí námitky stěžovatele

Tvrzení stěžovatele, že sociální pracovnice během soudních jednání kladla otázky, jejichž cílem bylo očernit stěžovatele, nemohu posoudit. Mohu totiž vycházet pouze z doložené spisové dokumentace. Z ní jsem zjistila, že z protokolů o soudních jednáních, která proběhla v červenci 2015, srpnu 2015, únoru 2016 a říjnu 2016, nevyplývá, že sociální pracovnice kladla účastníkům či svědkům otázky, jejichž cílem bylo očernit stěžovatele, byť rozumím tomu, že stěžovatel položené otázky může takto subjektivně vnímat. Nedomnívám se, že dotaz na mateřskou babičku u soudního jednání v únoru 2016 na to, jak by stěžovatel zvládl péči o děti, vnesla sociální pracovnice za účelem očernění stěžovatele. Ostatně, na totéž se mateřské babičky následně tázal i soud.

Nemohu přisvědčit ani stěžovatelově výtce, že sociální pracovnice od zahájení soudního sporu komunikovala téměř výlučně s matkou a jejími rodiči. Ve spisové dokumentaci jsou sice zachyceny četné záznamy o telefonických hovorech matky, ale byla to vždy matka, kdo telefonický hovor inicioval, nikoliv sociální pracovnice.

Stěžovatel dále namítá, že sociální pracovnice poskytla okresnímu i krajskému soudu nepravdivé informace, na jejichž základě soudy činily svá rozhodnutí. Vzhledem k meritornímu rozsudku okresního soudu o schválení dohody rodičů, jímž bylo soudní řízení pravomocně ukončeno, se domnívám, že stěžovatel má na mysli rozhodnutí okresního a krajského soudu o jeho návrzích na předběžná opatření. Pokud okresní soud v usnesení o zamítnutí návrhu na vydání předběžného opatření ze dne 31. 8. 2015 uvádí, že výchovné prostředí u matky bylo shledáno v pořádku, je z kontextu odůvodnění zřejmé, že se tato informace váže k prvnímu soudnímu řízení v roce 2013. Krajský soud pak v odůvodnění svého usnesení o potvrzení usnesení okresního soudu ze dne 12. 11. 2015 zmiňuje zprávu opatrovníka a šetření v domě prarodičů. K oběma těmto skutečnostem došlo až po vydání napadeného usnesení okresního soudu, nicméně z toho nelze vyvodit, že by sociální pracovnice soudu poskytla nepravdivé informace. V odůvodnění dalšího usnesení ze dne 12. 11. 2015 o potvrzení usnesení okresního soudu (ve věci styku stěžovatele s dětmi) krajský soud uvádí, že opatrovník nezletilých uvedl, že matka nemá automobil, na tak dlouhou cestu (do bydliště otce) by si ani netroufala a nemá na ni finanční prostředky. Mám za to, že nedopatřením došlo k dezinterpretaci zprávy opatrovníka pro soud ze dne 23. 9. 2015, v níž sociální pracovnice uvedla toliko sdělení matky o tom, že nemá automobil, na tak dlouhou cestu (do bydliště otce) by si ani netroufala a nemá na ni finanční prostředky. Jednalo se tedy o sdělení matky, nikoliv o sdělení opatrovníka, jak uvedl krajský soud.

V ostatních aspektech činnosti OSPOD jsem neshledala pochybení.

D. Závěry

V postupu Městského úřadu Sušice jsem shledala pochybení.

Některá pochybení Městský úřad Sušice napravil (provedl šetření v domácnosti prarodičů a hovořil s dětmi). Některá pochybení již nelze účinně napravit, neboť nabytím právní moci rozsudku o schválení dohody rodičů zanikla funkce kolizního opatrovníka. Šetření Městského úřadu Sušice proto končím v souladu s ustanovením § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv. Apeluji na Městský úřad Sušice, aby závěry této zprávy využil při své činnosti v budoucnu.

Zprávu zasílám na vědomí starostovi města Sušice Bc. Petru Mottlovi a stěžovateli.

Brno 19. dubna 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)